

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawcza

Data posiedzenia: 3 listopada 2009 r.

Nr posiedzenia: 242

Posiedzeniu przewodniczył: Senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:
1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2009 r. dotyczącego rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej a Prezesem Rady Ministrów, w przedmiocie określenia centralnego konstytucyjnego organu państwa, który uprawniony jest do reprezentowania Rzeczypospolitej Polskiej w posiedzeniach Rady Europejskiej w celu reprezentowania stanowiska państwa (*sygnatura akt Kpt 2/08*).
 2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 grudnia 2005 r. dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (*sygnatura akt K 45/05*).
 3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 lipca 2009 r. dotyczącego ustawy – Kodeks karny wykonawczy (*sygnatura akt K 1/07*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Zbigniew Cichoń, Stanisław Gogacz, Leon Kieres, Bohdan Paszkowski, Grażyna Sztark, Marek Trzciński, Piotr Zientarski
 - zaproszeni goście:
 - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
 - radca z Departamentu Spraw Parlamentarnych Ryszard Chruściak,
 - przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Marek Jarentowski, Katarzyna Konieczko.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2009 r. dotyczącego rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej a Prezesem Rady Ministrów, w przedmiocie określenia centralnego konstytucyjnego organu państwa, który uprawniony jest do reprezentowania Rzeczypospolitej Polskiej w posiedzeniach Rady Europejskiej w celu prezentowania stanowiska państwa (*sygnatura akt Kpt 2/08*) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił on, iż spór między Prezydentem a Premierem powstał w związku z wyrażoną przez Prezydenta chęcią udziału w posiedzeniu Rady Europejskiej, mimo sprzeciwu Premiera. Chodzi w szczególności o posiedzenie Rady w dniach 15–16 października 2008 r., choć spór taki może powstać w związku z każdym innym posiedzeniem Rady. Wyjaśnił, że ani Konstytucja, ani ustawy, ani tym bardziej umowy międzynarodowe i prawo europejskie nie zawierają przepisów regulujących pierwszeństwo Prezydenta czy Premiera w reprezentacji państwa w organach europejskich. Zdaniem TK, pomimo wysiłków twórców Konstytucji z 1997 r. „nie udało się (...) dokonać tak jednoznacznego rozdziału kompetencji między oba segmenty władzy wykonawczej, by wykluczyć możliwość zaistnienia sporu (konfliktu). Sytuacja sporu (konfliktu) występuje pomimo wyeliminowania z porządku konstytucyjnego regulacji obowiązujących w latach 1989–1997, które stanowiły najpoważniejsze źródło napięć i konfliktów”. Owa

nieprecyzyjność czy „luka” może być jednak w pewnym stopniu naprawiona poprzez uwzględnienie niepisanych zasad i kanonów kultury konstytucyjnej należących do istoty mechanizmu rządzenia państwem.

Omawiane orzeczenie TK dotyczące sporu kompetencyjnego, z racji swojego charakteru, nie powoduje luki w prawie, to jednak skłania do zastanowienia się nad potrzebą doprecyzowania niektórych przepisów ustrojowych. Jednakże w ocenie Biura Legislacyjnego zmian tych nie powinno się dokonywać częściowo, przy okazji pojawienia się incydentalnego problemu w praktyce. Tylko większa grupa praktycznych problemów i towarzyszący temu przemyślany projekt nowej, lepszej regulacji, mogą być podstawą do propozycji zmiany przepisów ustrojowych, czy to rangi konstytucyjnej czy ustawowej. W związku z czym interwencja prawodawcy, wydaje się zbędna.

Przewodniczący komisji Piotr Zientarski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Komisja jednogłośnie (6 głosów „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wносиć o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 2 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 grudnia 2005 r. dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (*sygnatura akt K 45/05*) przedstawiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko. Wskazała, iż Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 1 pkt 20 ww. ustawy praktycznie eliminującego umowy cywilnoprawne jako podstawę wykonywania zawodu przez pielęgniarki i położne bowiem naruszył wywodzony z art. 2 Konstytucji zakaz tworzenia pozornych instytucji prawnych, tj. stawiania przeszkód uniemożliwiających realizację przyznawanych praw. Trybunał zaznaczył również, iż w toku prac legislacyjnych nie został sprecyzowany żaden „ważny interes publiczny” w rozumieniu art. 22 Konstytucji, który usprawiedliwiłby całkowitą eliminację kontraktów pielęgniarstwa z z.o.z. publicznych i niepublicznych, a do tego ze wszystkich ich rodzajów, tzn. bez względu na profil ich działalności oraz zakres świadczonych usług.

Jednakże w związku z derogacją zaskarżonej normy z systemu prawa art. 27a ust. 1 ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej zachował dotychczasowe brzmienie, a zatem w aktualnym stanie prawnym ograniczenie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez pielęgniarki i położne wciąż dotyczy wyłącznie praktyki grupowej i to tylko tej wykonywanej w publicznych z.o.z. Rozwiązanie to nie zostało jak dotąd podważone przez Trybunał, a wyrok z dnia 21 grudnia 2005 r. nie przesądza o niedopuszczalności tak sformułowanego zakazu wykonywania praktyki pielęgniarstwa. Wobec tego pozostaje stwierdzić, iż analizowane orzeczenie TK nie wymaga wykonania.

Przewodniczący komisji Piotr Zientarski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Komisja jednogłośnie (6 głosów „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wносиć o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 3 Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko omówiła wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 lipca 2009 r. dotyczącego ustawy – Kodeks karny wykonawczy (*sygnatura akt K 1/07*). Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 217 § 1 k.k.w. w zakresie, w jakim nie określa przesłanek odmowy wyrażenia zgody na widzenie tymczasowo aresztowanego z osobą najbliższą jest niezgodny z Konstytucją (art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3), Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (art. 8 ust. 1) oraz Konwencją o prawach dziecka (art. 37 lit. c). Ponadto Trybunał uznał, iż art. 217 § 1 k.k.w. jest niezgodny z Konstytucją (art. 78) i Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (art. 13 w zw. z art. 8 ust. 1) w zakresie, w jakim pomija możliwość zaskarżenia przez osobę tymczasowo aresztowaną zarządzenia prokuratora o odmowie wyrażenia zgody na widzenie z osobą najbliższą.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż nie kwestionuje całkowicie dopuszczalności wprowadzenia dalej idących ograniczeń, jeżeli chodzi o dostępność widzeń dla osób tymczasowo aresztowanych w porównaniu z osobami już prawomocnie skazanymi, niemniej niezbędne jest dookreślenie na poziomie ustawowym przesłanek ograniczających uzyskanie widzenia przez tymczasowo aresztowanego. Ponadto Trybunał zaznaczył, że „(...) zaskarżalność zarządzeń prokuratorskich o

odmowie udzielenia zgody na widzenie z tymczasowo aresztowanym wymusi uzasadnianie decyzji prokuratora w tym zakresie co w konsekwencji doprowadzi do określenia na poziomie ustawowym czytelnych przesłanek limitujących dostęp tymczasowo aresztowanego do widzeń.”

Ponieważ z inicjatywą ustawodawczą mającą na celu wykonanie wyroku wystąpił rząd - projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1394), który w dniu 25 września 2009 r. został uchwalony, to podejmowanie przez Komisję Ustawodawczą inicjatywy w tym samym zakresie należy uznać za zbędną.

Wobec powyższego przewodniczący komisji Piotr Zientarski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (5 głosów „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich